„ЗАСТАВА“ излази редовно средом петком и недељом на целом табаку а уторником на по табака.

ЦЕНА ЈЕ ОВА
за Аустро-Угарску
на целу годину . . . . . 14 ф. — н.
на до године . . . . . 7 ф. — н.
на четврт године . . . . . 3 ф. 50 н.
на 1 месец . . . . . 1 ф. 20 н.
За Србију (у сребру)
на годину 35 дин. на пола године 17½ дин.
на четврт године 9 динара.

ЗАСТАВА.

ОГЛАСИ рачунају се по 6 новч. од сваке врсте оваких ситних слова, за жиг се плаћа по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а претплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“ у Нови Сад.

НЕНАПЛАЋЕНА ПИСМА не примају се

РУКОПИСИ не враћају се натраг.

Поједини бројеви стају 10 новч.

БРОЈ 169. У Новом Саду у уторак 4. (16.) новембра 1886. ГОДИНА XXI.

КАЛУЂЕРИ ЛИЦЕМЕРИ.

I.

Ово дана зачу се на нашем сабору и опет она стара калуђерска песма, која гласи: „Не да — канон“. Наш синод се увио до преко главе у правила васеленских и помесних сабора, те као да је правце из старог века дошао у Карловце, поче да придикује, како епископи имају нека права, од којих не могу одступити. На нашем сабору треба да се уреди црква, школа, фондови, треба да се уреди за нас, који данас живимо, а наши епископи потежу књиге од пре хиљаду и неколико стотина година, те веле: не може бити.

Кад сам се покренуо, да пишем о овој ствари, ја сам проучио и два и три пута правила светих апостола, правила васионских сабора, правила помесних сабора, правила светих отаца, па сам на основу тог предања дошао до уверења, да су наша господа епископи — лицемери. Не кажем, да наш синод није могао наћи онаки канон, који говори о некој великој епископској власти. Има и тога. Али се чак ни ти канони не могу односити на наше прилике. Наша народна црквена автономија постоји вековима, она је прешла народу у крв, она је прешла у закон, а 39. правило трулског сабора вели: „Црква нека не удара у стрмину народних обичаја“. То правило допушта помесним црквама, да могу свака следити својим месним обичајима. А наш синод је ево попотегао, да удари у стрмину месних и народних обичаја, те тиме хоће да изазове излишну и шкодљиву борбу између клира и народа. Па је ли наш сабор хтео да се меша у ствари каноничке природе, да му се довикује: — даље одатле?

Но ја нећу сад о томе да говорим. Лицемерство, или правије да кажем лукавство, које су показали наши калуђери на сабору, сасвим је друге природе. Да та господа хоће у свему да се држе канона, ја бих им опростио, што се позивају на нека своја канонска права. Али та господа неће да испуњавају дужности, које им канони товаре на врат, но хоће само да уживају права, која им долазе отуда. Ту већ дође човеку да узвикне: „а зар немате господо ког паметнијег код куће?“

Да нечувене дрскости! Наши епископи газе поједине каноне тако рећи ногама, а друге су каноне узели у руке, па вичу: поклони им се, народе! Ајак господо, не може то бити. Ако хоћете по канонима, а ви се држите канона. Прво ви, па онда ми, јер ако хоћете да сте први, а ви дела примером напред.

Питам ја, да ли наши епископи живе по правилима канона? држе ли они сваке године прописане каноничке визитације? Боже сачувај, тешко им је. Држе ли у прописано време своје скупове? Боже сачувај, тешко им је. Посте ли седмеро постова? Боже сачувај, тешко им је. Да ли показују ону скромност у оделу и животу, коју канони прописују? Боже сачувај; ни разговора. У њиховом животу овладао је раскош и расипање. Возе се као краљеви. А да говоримо истину господо: питам ја: колико вас је, о којима не зна цео свет, колико имате — деце? Хоћете ли на суд господо? Хајдете на суд, па да докажемо. Ако хоћете по канонима, нек вам буде по канонима. Наш народ је слободоуман, добар, он мирно гледа ваш живот, а не повлачи увек пред вас каноне, јер мисли: „Људи су.“ Али господо онда и будите људи. Не иде то тако, кад вам се допада, а ви се отресате канона, а кад вам се допада, ви онда хоћете, да господарите на основу тих канона.

Па хајде да се запитамо, према коме браните ви господо епископи ваше црквено право? Кажите, тако вам душе, је ли то по канону, да у вашем синоду седи краљевски комесар, световњак, и то обично световњак, који није наше православне вере? Јелте, да то није по канону? Али вами не пада ни на крај памети, да се ту позивате на канон, јер се бојите. Као велите: „То захтева влада, у њеним је рукама сила, па је боље седити с миром.“ А знате ли ви господо, да је Христос издавио на крсту? Знате ли ви, да су апостоле већином распети или другом којом смрћу уморени, и то зато, што нису хтели ни према власти да се савију? Боже ме сачувај, да ја вас овим буним и да вас терам у неко зло, ал само хоћу да вам докажем, како ви не браните баш одвише каноне. А ваљда ће вам бити познато, господо епископи, да је наша данашња влада састављена из људи протестаната и католика, у њеним редовима нема ни једног православног. Па видите господо, та влада, влада неправославна, води државни надзор над нашом православном црквом; та влада се меша у нашу цркву; она на ваш синодски закључак са свим лепо може рећи: „Не пристајем“. И зар у том случају није синодски закључак голо и пуко — мнење. Та ви се не смете у синоду ни саветовати о неком црквеном предмету, док вам то влада, и опет кажем — неправославна влада не дозволи. Дозволићете, господо епископи, да ово није ни мало по канонима. А у тим стварима не потежете каноне, јелте? То би било кубурно, мучно... Знам, знам... Али кад у тим стварима ћутите; кад газите каноне тамо, где се вас и ваше удобности тиче, с каквим образом се позивате на каноне тамо, где се народног добра тиче. Према вашем кукавном народу устали сте с каноном у руци, да пречите напредак; крваво стечено народно право хоћете да убијете с каноном. Та то није опасно, јелте? А при том би да откинете мало више господства. Одговорите, господо, зар ово није лицемерство? Ја мећем руку на срце и велим смело пред богом и пред људима: јесте. И кад је ствар већ дошла дотле, допустите ми, господо епископи, да у идућем чланку одштампам неке каноне и покажем, како би ви требали по канонима да се владате. Ви сте почели, ви сте казали; сад узимамо ми реч. =

Преврат у Бугарској.

Бугарска велика скупштина изабрала је принца Валдемара за бугарског кнеза, а он је скупштини одговорио, да од његовог оца, данског краља, зависи, хоће ли се примити ил не примити бугарског престола. Сад је дански краљ скупштинском председнику и намесницима овакав брзојав послао: „Ма колико што уважавам знак поверења, које је велика скупштина мојој краљевској кући показала, висам ипак у стању, да свог сина опуномоћим, да се под данашњим приликама скупштинског избора прими. Услед тога веће му бити могуће, да депутацију прими. — Кристијан, дански краљ“.

Чим је овај брзојав стигао у Трново, одмах су намесници дали своју оставку, а исту су образложили тиме, што под данашњим приликама могу само друге личности користити отаџбини. Скупштина је примила Каравеловљеву захвалу, али није хтела усвојити захвалу Муткурова и Стамбулова. Уместо Каравелова изабрала је скупштина за трећег намесника Живкова, досадањег скупштинског председника. Даље је скупштина решила, да се изашље депутација свим силама, које су потписале берлински уговор, а са молбом, да означе кандидата за бугарски кнежевски престо. Иста се депутација састоји из министра Стојлова, адвоката Грекова и трговца Калчега. Док се депутација не врати, донде се скупштина одлаже, а за тим ће се на ново по свој прилици у Софију сазвати.

„Политичка кореспонденција“ јавља, да је руска влада решила, да кнеза Николу од Мингрелије постави за свог кандидата за бугарски престо. Међу тим један пољски лист јавља, да руски кандидат није никако кнез од Мингрелије, већ црногорски војвода Божа Петровић.

Француском листу „Матену“ пишу из Лондона, да не постоји никакав уговор између Енглеске и Аустро-Угарске, те да се руска акција у Бугарској задржи. Шта више, уверавају, да је Аустро-Угарска убеђена, да Русија ништа учинити неће, што би изазвало сукоб. Савез између трију царевина потпуно постоји још, а Енглеска је усамљена, као и пре. — Ово се може веровати, а може се и не веровати, али једно је извесно, да ни савез између Енглеске и Аустро-Угарске неће моћи Русију нагонити, да од досадањег правца одступи. Тај савез могао би само Енглеској у неколико донети користи, али Аустро-Угарској никакве.

Говори се, да се француски посланик у Берлину договарао са Бизмарков о том, какви би положај Француска заузела, кад би због бугарског заплета дошло до рата између заинтересованих сила. Веле, да је Бизмарк рекао, да би Француска најбоље учинила, кад би се неутрално владала, а француски му посланик одговорио, да се о том унапред не може ништа рећи. Други листови опет поричу, да је уопште таквог разговора било између француског посланика и Бизмарка.

ДОПИСИ.

У Карловцима 28. октобра 1886. год. Као што знате г. уредниче, последњи дан саборисања и конферисања беше веома важан дан по српски народ; посланици на нашем сабору осветлаше образ и свој и милог нам народа! Показали су, да су и на изборном пољу јунаци од мегдана, и да од својих права ни јоте не попуштају! На темељитом становништу, законом у руци, непобитним разлозима пољуљаше положај наименованог патријара, и доказаше преко кр. комесара нашој влади: да се с Германом радити не може — и неће!

Хоће л' влада увидети, да српски народ није тог соја, да своје да и хоће л' већ једном уклонити Германа, да нам одлане у души, и да спасемо цркву и православље од атентата, који је наперен не само против автономије наше, већ — синодалним отписом — и против саме прадедовске вере наше! Идемо да видимо.

Држање наших дичних народних посланика — како чујемо — послужило је за основ ректору богословије: да забрани богословима, да не смеју више ићи на саборске седнице, ако т. ј. буде опет сабора на јавна места — у гостионе — па шта више ни шетати се пред двором патријаршеским; ала смо далеко дотерали, да будуће свештенике и учитеље вере прадедовске одстрањују од народа свога; плаше их двором патријарха, забрањује им се и шетња око двора, ваљда зато, да не наруше своје млађано здравље, јер је тамо ваздух по здравље штетан!

Та кога и у Вацу затворе, а и по другим апсанама заробљенике пуштају сваки дан на свеж, чист ваздух, — а овде у Карловцима сироте богослове ни ван вароши не пуштају!

Пре него што завршим, нек ми је дозвољено и и то напоменути: да је краљевски комесар давао ручак, ком приликом је наздравио његовој наименованости не особено, него као председнику сабора па уједно и целом сабору; а за тим Арсенију Стојковићу овако: „Подижем чашу ову у здравље оне особе, која непријатеља ни једнога нема; која је без икаквих страсти и која је опће уважена, — а то је његова екселенција, епископ будимски г. Арсеније Стојковић!“

Чиста је ствар, да је његова наименованост овом здравицом била поражена, па можда да су јој и дани избројани! —ћ.

Вести из места и са стране.

Народно одобравање. Павле Јовановић, костајнички посланик и уредник „Србобрана“, добио је више брзојавних поздрава, у којима се одобрава

ЛИСТАК.

РУСИ НА НАУЧНОМ И КЊИЖЕВНОМ ПОЉУ.

Прошло је већ десет година, а ја не могу никако да заборавим неке критичке српске искрице, да Руси ништа немају, да руска књижевност није виша од српске. Још мање могу заборавити скорашње речи српског министра просвете, познатог мидерлије Кујунџића, који у својој напредњачкој безочности рече: „Зар ћемо вечно да останемо слуге те глупе Русије? Боље је, да се држимо запада и — папе.“

Кад тако министри и књижевници српски суде, што се чудим оном ц. к. капетану, који поучава свога фелдфебела, да Руси петролеј пију. (Нар. Листи.)

Руси имају грдних мана, али имају и великих људи и лепу књижевност. Упознати се с том књижевношћу, Словенима треба и то много више, него Немцима, Французима, Енглезима и Американцима. Ал пре тога треба знати, чија је књижевност виша и има ли научењака и књижевника у Русији, од којих се Србин може чему научити!

Не само Србин, већ и сво човечанство.

А тек такав народ, који целому човечанству има што ново и корисно да каже, тек такав народ не живи за бадава. А народ, који не мисли никад ништа ново и корисно да каже целому човечанству — боље да га нема.

Дакле доказа.

Менђељејев је пронашао закон, који по хемију огроман значај има. Ево шта вели американска академија наука о њему по поводу најновијих успеха у хемији: „Дуго су се мучили хемичари, да пронађу одношај између елементарних тела и њихове атомне тежине. Тек руски хемичар Менђељејев (ваљда зато, што млого петролеја пије) пронашао је периодички закон, по којим се унапред предвидети могу општа и специјална својства нових елемената. 1869 пронашао је М. периодичку ту систему, а после 6 и 10 година, обистинило се то, што је тај „петролер“ руски пророковао. Даље вели та американска академија, да Менђељејева закон на сву философију хемије јакога уплива има.

Други пример, другог петролера.

У Брисељу беше лане књижевни конгрес светски. Тамо је добио прву премију неки Енс (Hins) за роман, који је Рус Достојевски одавна написао, а Енс га је само скратио и превео. — Дакле Енс, уместо да напише генијалан роман, украде просто руски роман („Преступленіе и наказаніе.“)

Трећи доказ. Сарсе пише, да ће кроз 20 година руска опера отети мах у Паризу. А наша, кад ће отети мах бар у словенском Паризу? Даље, Верешчагин — не знам у којем је реду међу живописцима, и ако сам му дивне слике видео, — свакојако виши је, него што су га Немци оценили, јер је у Лондону више успеха имао, него у Бечу, а Енглез није тесногрудан као Немац, да пориче заслуге само за то, што је Рус. Но хајдемо даље. Француз Воге, у својој новој књизи „le roman russe“ уверава, да француски и немачки романи млого ниже стоје, него енглески и руски. И ако који народ може конкурисати с Русима у најбољим романима — то су, вели, једини Енглези.

На послетку, кад се осети Воге у писању свом, да га свет може подозревати због претеривања, он наведе мнење знаменитог Енглеза Тена, као ауторитета, а пре тога позива се и на француску омладину, која романе руске тако рећи гута, а за цело не из просте моде.

„Мени је, вели француски критичар, Тен често изјављивао, да је по његовом мнењу Тургењев један од најсавршенијих уметника, каквих на свету још није било — после древне Грчке. Шта више, он даје Тургењеву **прво** место у свој литератури светској“...

Нисам довршио мнење Воге'а. Он надовезује к Тену ово: „Ја би, вели Воге, потврдио мнење Тена о Тургењеву, али се устручавам, кад помислим на чудног Толстоја Лава. Он ми опровргава Тена. Нек будућност реши, које од њих први.“ Тако Воге, а Флобер вели о Толстоју, да је то — Шекспир.

Достојевског рачуна и Воге, да је први психолог. Како да није, ено пророковао је пре 10 година, да ће ослобођени Словени Русима окренути леђа. А није никад ни видео ни Бугарску ни Србију. Но то су врло жалосне ствари, па, као што Шчедрин вели, по што нећу да плачем, ја се горко смејем...

Као што је Тургењева и Толстоја, тако ће Европа западна наћи временом и Соловјева, Мартенса, Писарева, Пшевалског, Чернишевског, Ајвасовског, Глинку, Гогоља, Шчедрина, Михајловског, Грибоједова, Шевченка, Нисемског, Гончарова, Некрасова, Веселовског, Пипина, Ламанског, Оболенског, Костомарова, Успенског, Кавелина и многе друге. Зар није чудо, зар се не треба дивити руском духу, кад видимо, да Рус Аксаков издаје и управља једним немачким научним журналом, за који чувени филозоф Хартман каже, да је најбољи у својој врсти. (Psychische Studien). Рус Вирубов је један од најглавнијих сарадника у првом француском журналу „Revue philosophique.“ Рус Шевић (по пореклу Србин) уређује Американцима ваљан научни журнал. Рус Бакунин је ударио печат свој романској раси, био је такмац такима људима, као што су били Маркс, Мацини, Гарибалди. (Види Лавеле). Руса има професора

његово држање, кад је Герману довикнуо у саб. седници: „Да имате мрве родољубља и поштења, неби седили овде, јер сте недостојни“. Јовановића су поздравили из Загреба: Срби грађани, Срби универзитетлије и српска трговачка омладина.

Беседа у Сентомашу. Пишу нам из Сентомаша: „На Дмитров-дан о. г. била је „беседа“ у Сентомашу. Нико није могао ни помислити, да ће тако мало посетилаца бити, јер то није никад било. Наша висока госпоштина није нашла за вредно, да посети ову забаву. Могао би човек вазда нагађати, шта је томе узрок. Но махнућемо се нагађања. Било како му драго, тек ова равнодушност мора се најоштрије осудити... И збиља, сваки дан се све боље потврђује, да није све злато, што се сија.“

„Шумадија.“ Пишу нам из Прага: „Српско књиж. друштво „Шумадија“ конституисало се 31. окт. За председника је изабран Ј. Иванишевић, за тајника С. Милетић, медик. за благајника Н. Теофановић техничар, за књижничара Ђ. Селић, техничар. На главној скупштини је закључено, да „Шумадија“ ступи у братску свезу са свима словенским дружинама прашким. „Ђетван“, друштво угарских Словака (оних истих, што их је мађ. влада протерала) већ се одазвала „Шумадији“. У идућој седници Ђетвановој предаваће члан „Шумадије“ Р. Кошутић о српском ајдук-Вељку, а и Словаци ће у нашим седницама предавати о својој историји и књижевности, да би се што боље упознали и збратимили“.

Српска академија наука и уметности. Српска скупштина усвојила је закон о установљењу академије наука и вештине. По том закону састојаће се академија из 25 чланова, од којих ће њих осам бити, који нису српски држављани. Редовни чланови добијају годишње 1500 динара, да би могли набавити нужна средства за своје студије. Осим редовних, биће и 50 дописних чланова. Изабрани академичари морају у свечаној седници читати какву своју расправу. Академија се дели на четир одељка, на природно-историјски, на филозофски, на социјолошки и на уметнички. Председника именује краљ на три године. Прве академичаре именује краљ, а после ће се академичари сами избором попуњавати. Сва права, које је до сад уживало српско учено друштво, прелазе сад на српску академију.

Убили свештеника. Пишу нам из Мохача: „Српског православног свештеника у Барања-Моноштору Павла Калајџића убили су ноћу непознати зликовци. Убили су и његову газдарицу а однели су 300 фор. црквеног новца и више штедионичких књижица. Против зликоваца поведена је истрага.“

Потукла се полиција с војници. Пишу нам из Земуна: „Овде је било чудне туче. Војници 31. ловачког батаљона потукли се са полицијом. На 50 војника вијали су наше полицајце, што су им ови затворили једног друга. Полицајци се склонили у магистратску зграду, одакле су опалили неколико хитаца на војнике, но нису никог погодили. Истрага је поведена“.

Пера Тодоровић и Раша Милошевић искључени су из радикалне странке. Читамо у „Одјеку“: „Водећи строга рачуна о свима појавама, који се у радикалној странци дешавају и који служе било на појачавање или на рушење њене снаге и њеног угледа, скупштински клуб народне радикалне странке није могао ћутке прећи ни преко најновијих појава, који су изазвали својим радом и држањем њени доскора виђени чланови гг. Пера Тодоровић и Раша Милошевић и који су без знања и договора било са скупштинским клубом радикалне странке, било са виђенијим члановима њеним, отишли и у државну службу. Овакав њихов поступак носи на себи печат неискрености, с тога скупштински клуб народне радикалне странке осуђујући такав њихов поступак, саопштава уједно свима члановима странке да они сада не стоје ни у каквој вези са скупштинским клубом. Против оваке стилизације гласали су поп Марко Петровић, Божидар Поповић, Радоје Здравковић и још двојица; један се уздржао од гласања. За њу су гласали сви остали чланови клуба нар. радикалне странке“.

Плод новог општин. закона. У Фаркаждину, чисто српској општини, обавио се ових дана „избор“ општ. бележника. За бележника „изабран“ је неки Вахтл Лео, надпоручик заједничке војске. „Торонтал“, званич. жупанијски лист ликује и честита том избору, а ми велимо, да и без његове радости можемо — плакати...

Срамота! Скупштина харомсекске жупаније, која се састоји из самих владиних мамелука, поздравила је адресом министра председника Тису. У тој адреси уздижу се Тисине „заслуге“ за десетогодишње његове владавине. Тиса је одговорио и изјавио своју радост, што његов рад наилази на признање. Ово верујемо. Тиса је научио, да га са свију страна осуђују, па му мора добро доћи, кад се нађу заврзани, који га поздрављају. Харомсекска жупанија, заједно са осталима боље би чинила, кад би Тиси давале неповеренице, место што га поздрављају. У том случају неби им нико могао пребацити, да су с Тисом раме уз раме радили о пропасти наше домовине. А овако на жалост видимо, да су господа у Харомсеку изгубили образ, јер њихов закључак показује, да немају стида ни срама. Срамота!

Како се у Угарској способни чиновници запостављају. Др. Орсо Матиас бив. I. подбележник торонталске жупаније, дао је оставку на своје звање и отворио у Вел. Бечкереку адвокат. канцеларију. Узрок је што је за вел. бележника намештен банлошки солга Даниел Лаци, човек ограничене способности, којој се изванредно вредан радник, др. Орсо, није хтео подврћи. Орсо је као што је познато, син простих родитеља, Немац из Зичидорфа, а Даниел је син посланика једног из групе Тисиних мамелука, па зато је Орсо и запостављен!

„Ополченици“ у Бечу. Бечки магистрат ради сад на попису „ополченика“ у Бечу. По рачуну истог магистрата, Беч ће сам дати 78.000 људи као „ополченика“, а то је толико, колико је наша држава свега могла пре 100 година да поведе војске у бој. Као што се види, наше владе рачунале су до сада с милијонима у новцу као с крушкама, сад хоће, у случају каквог рата, и са људима тако да рачунају — „С.“

Кратке вести. У Сиску траје још колера. — На ријечком позоришту није хтела публика да гледа оперу „Жидовку“, већ се смејала, звиждала, лупала, па напослетку узела новце из касе и отишла кући. — Један Талијан оће да претече Сучија, који је гладовао. Он ће у Паризу на дан јести 50 кила разног јела. — Хрватски учитељи издаће лозове за грађење „Хрватског учит. дома.“ — У Ердевику (Срем) отовориће се брзојавна станица. — Мртво мало дете нађено је у Дунаву код Илока. — У Осеку упали су лопови у дућан јувелира Екла и однели разних ствари које вреде 2000 фор. — Велика чета лопова упала је у село Фрашд. Били су оружани, те им сељани немогоше учинити ништа. Они су на очиглед сељана поробили тако рећи цело село. — Физиолог Пол Берт умро је. — Читаоница Мађара универзитетлија у Пешти закључила је, да сваки њезин члан мора платити 2 новч. за сваку псовку. Тај новац иде задрузи за помађаривање. — У Шенбруну убио се један подофицир. У Тарнокуубио је жандар сељака. — У Шпанији бесне велики вихори и буре. 16 лађа је потонуло. — Харшкутски католички поп се убио. — У Португалији било је земљотреса.

Трговина.

= **Нови Сад** 3. (15.) новембра. Житарска радња. На пијацама житарским горњим, па и на нашим овамо доле, свугде је радња са раном у неком застоју — мртвилу. Цене се губе из дана у дан а све незна се правог узрока. Жетва овогодишња нигди, осим што је у Русији испала нешто боља — дигди де се култивира земљеделство, није испала добро. И опет наша роба нема пролаза па нема ни цене према огромном послу, порези и издатцима сваковрсним што га земљеделци наши подносе. Извоз наше ране је спречен са скупог извоза до границе, а на границама је спречен у иноземство са велике комшинске царинарине. Ко ће нам помоћи, ко ће и када уклонити те тешке препреке нашој производњи земаљској.

Цена рани опада. На јучерањој пијаци недељној нашој плаћано је за пшеницу новосадску, шајкашку и сремску прве каквоће 8 ф. 20 н., највише 8 ф. 30 н.. средња 8 ф. Наполица 7 ф. 20—30 н. Зоб 5 ф. 50 н. Јечам 5 ф. 20—50 н. Кукуруз окрљен 4—4 20 н., неокрљен 2 ф. 80—90 н. све од 100 кгр. Кукуруз се понајвише тражи, пошто га творнице спирита требају.

Вино се почело пазарити. Ту је трговац из Швајцарске и Италије. Већином траже црно и шиљер, за бело неразбирају много. Плаћају у нашој околини постављено на жељезне и паробродске станице у Карловци, Каменици, Черевићу и т. д. за шиљер по каквоћи од 9—13 н., црно 16—22 нов., бело што се понешто купи по 7—10 н. од 1 лит.

*

У **Будимпешти** 1. (13.) новембра. Извештај Костовића и друга. Мирна тенденција што је прешла из прошле у ову недељу све се једнако подржава. Млинови се нису из резерве извукли, нема проће брашну у иноземство. А пошто је понуда све већа постала, цене су наравно морале попустити, те је сад у почетку ове недеље пшеница са 15 н. и опет јевтинија. Недељнога промета је било 85.000 м. ц. Довоза је опет било на 100.000 м. ц. Пшеница 8 ф. 90—8 ф. 75 н. Раж 5—10 н. јевтинија. Јечам 10 н. јевтинији. Зоб 10—15 н. јевтинија: трговачка роба 5 ф. 85—6 ф., прва 6 ф. 25 н., кукуруз без промене, стари 6—6 ф. 15 н., нов 4 ф. 90—5 ф. 10 нов.

Шљиве повољан посао. Узанц српске 5 ф. 75 н., босанске 6 ф., 95—100 ком. у по коли српске 7 ф. 25 н., босанске 7 ф. 50 н.

Термини. Пшеница за пролеће 8 ф. 84—85 н. Кукуруз за мај-јуни 6 ф. 4—5 н. Зоб 6 ф. 52—53 н.

Најновије вести.

— По Бугарској разносе владини кортеши глас, као да је ђенерал Каулбарс рекао, да Русија не би имала ништа против тога, кад би скупштина по ново изабрала протераног Батенберга за кнеза. На то је ђенерал Каулбарс званично изјавио, да он тако што није рекао, него шта више изјављује, да између руског цара и протераног Батенберга ни на који начин не може до споразума доћи.

— Ђенерал Каулбарс тражио је од бугарске владе, да се казни пловдивски начелник, што је повредио каваза руског посланства. Задовољштине да му се да тражио је за 24 сата, а бугарској влади не преостаје друго шта, него да учини оно, што Каулбарс захтева.

— Због бугарског устанка од ратног бугарског суда осуђени капетан Набоков предан је руском конзулу у Бургасу.

— Одбор, ког је српска скупштина изабрала да испита државне финанције, предложио је, да се уништи уговор о монополу дувана, који је предлог већина усвојила. На то је изјавио министар финанције, да се тај уговор не може уништити, а решење тог питања може се спровести само са пристанком монополашког друштва. Ова министрова изјава узета је од скупштинске стране једногласно на знање. Па што се онда и одбор и скупштина бочили против монопола дувана, кад су одмах мањи од маковог зрна, чим се на њих министар намргоди?

— У Ческој агитују против угарских производа. У многим местима по свим задругама и јавним локалима висе таблице са натписом: „Не купујте мађарско брашно и у опште никакву мађарску робу!“

БРЗОЈАВИ „ЗАСТАВИ.“

(Стигли 3. новембра у вече.)

Париз. При годишњој скупштини ђимнастичких друштава држао је ратни министар говор. У том је говору нагласио, како је непрекидна припрема за рат највећа гаранција за дуги мир.

Софија. Ђенерал Каулбарс захтевао је од бугарске владе, да се одмах збаци пловдивски бригадни заповедник, даље, да се примерно казне потчињени чиновници, који су ухапсили кавазе руског посланства. Најзад је захтевао, да пловдивски гарнизон учини почаст руској застави. Од бугарске владе тражи, да му на све ово до 5-ог новембра одговори.

Ниш. Скупштинска је сесија закључена престоним говором. У престоном говору изражује се задовољење краљево, што је скупштина усвојила финансијске законе, војничке реформе и друге законе.

Уредништву нашега листа стигло је на приказ:

„Женски свет“ лист добротворних задруга Српкиња излази под уредништвом А. Варађанина једаред месечно у Н. Саду. Цена на годину 1 фор. Садржај 8-ог броја: Шта све могу да раде женскиње? — Како се одрже деца до краја прве године од * — Шта је данашња кујна од * — Зимње вечери на селу, допис из Бачке, од Милке. — Буквице о женском оделу и накитима. — Један ручак у арапској кући у Дамаску, од В—а. Рад добротворних задруга у Н. Саду, Суботици и Митровици. — Прилози за бечејске и црњанске погорелце. — Листићи: Из друштва, зарад здравља, за матере, за домаћице. — Разно. — Читуља. — Нове књиге.

Дјела Његушева (целокупна) са сликом Његоша. Живот издање. Цена 2 фор. 40 новч. Издање Браће Јовановића у Панчеву.

За моју милу младеж са 60 лепих бојадисаних слика и стиховима за децу. Цена 60 новч. Издање српске књижаре Браће М. Поповића у Новом Саду.

Добровољни прилози

који су пали о „беседи“ у Сентомашу на Дмитровдан о. г. и примљени са благодарношћу:

По 2 ф. г.г. Јосиф Филип, Шандор Седмак. Коста Банац 1 ф. 20 н. — По 1. ф. Ђорђе Р. Стефановић, Милош Продановић, др. Милутин Мајински, Новак Голупски, Сава Гргуров, Милан Севкић. Милутин Везилић 80 н. — По 60 н. Милица Радовановића, Љубица Каћанска, Тоша Манојловић, Јован Стојановић, Мара Ј. Миковића, Милош Стакић. Јеврем Пивнички 50 н. — По 40 нов. Сава Каћански, Леса Севкић, Ангелина Мановојловићева, Евица Ђорђевића, Цвета Гавански, Антон Глац мл. Јован Теофановић. Лука Курјачки 20 н. Свега 19 ф. 10 н.

У Сентомашу 1. новембра 1886.

Приређивачи.

Женидбена понуда.

Младић у 27. години, потпуно здрав, трговац из горњег Срема, са 15.000 фор. капитала у готовини, врло мало у непокретнини, тражи госпођицу за жену, која треба прво и главно да је добра кућеница, да има мираза најмање 2000 фор., да је 18—25 година, не сме бити старија, а не срдим се ни на младу гараву удовицу **без деце**, а такођер тим истим уветима горе наведеним да одговара.

Молим са писмом и фотографијом нека се изволе обратити на администрацију „Заставе“. За повратак слике и писма јамчим са мојим поштењем.

ОГЛАСИ.

ТРАЖИ СЕ ВЕШТ КРОЈАЧ

за сукно и чоју и два шивача момка, добро је да знају мађарски. Ступити могу одма.

Удова Стеве П. Јаковљевића
2—3 абаџиница у Руми.

ОГЛАС.

Закупник аренде и потрошарине, Миливој Живковић из Стр. Бановаца, потребује за своју биртију бирташа, који има 200 фор. кауције да положи, дајем 12% и кујну, и ако ко жели биртију под аренду, и то ћу му са нагодбом дати.

Коме су повољна та условија, нека се одма на горе подписатог писмено или лично обрати и то у најкраћем року. 1—1

МЕШОВИТА РАДЊА
ЂОКЕ М. МАРИЋА
У РУМИ

потребује једног од млађих помоћника. 1—2

Продаја куће.

Моју кућу у Новоме Саду у Футошкој улици број 620, 621, 652, 653. у којој је сад депо пешачке пуковније краља Румуније смештен, продајем из слободне руке.

Купци нека се ради погодбе на мене обрате.

У Земуну 8-га новембра 1886.

3—3 **В. Василиевић.**

Реелно и најјефтиније набавно врело

НАМЕШТАЈА

у свакој врсти и у сваком слогу код

ТЕОДОРА ДИМОВИЋА

I. Wipplingerstrasse N. 27.

БЕЧ. 13—40

ПАШЊАК ПОД АРЕНДУ.

500 ланаца патријаршеске земље (пашњака) који леже преко од Карловаца, а припадају тителској конзорцији, издају се под закуп на једну или више година путем јавне дражбе.

Дражба ће се одржати у писарници управе ритова Англо-банке (Riedsvervaltung des Anglobank) у Новом Саду (Хефнерова млина) 22. о. м. 10 сати пре подне. Вадијум 200 фор. — Закупници позивају се овим учтиво на дражбу.

1—2 **С. ХАЈ**, у Новом Саду.

по Француској, Шведској, Швајцарској. Мајков пише нама Србима српску историју. — Кад све ово узмемо у обзир, онда тек можемо видети, шта ми управо вредимо. Онда морамо сами признати, да смо ми Срби на научном и књижевном пољу тако рећи нико и ништа. Морамо се стидети, што смо тако јако заостали иза наше браће Руса, а овамо се ипак српски министар просвете усуђује, да рекне: „Зар ћемо вечно да останемо слуге те глупе Русије?“

Ја знам, да се човеку не допада, кад му се не ласка, ал знам и то, да се људи кваре и мазе, кад им се кади и ласка. Зато тако и пишем.

Ја потпуно ценим одговор Толстоја на питање, које је он сам себи ставио: „Такъ что-же дѣлать? Что-жъ намъ дѣлать?“ Одговара овако:

„Прѣжде всегó на вопрóсъ что дѣлать, я отвѣтилъ себя: не лгáть ни передъ людьми, ни перед собóю, не бояться истини, кудá би онá ни привелá меня.

Ако желите што повољно из Русије знати, упознајте се с делима великог Толстоја, особито с последњим делима. Он решава једно из најглавнијих питања: „Како да живимо.“ Омладино! прионо за рад смело, бодро и весело. Видиш, да стара гарда умире...

Текелић.

Власник и издавалац Милица Томић рођ. Милетић. Одговорни уредник Лаза Нанчић. Српска штампарија дра Светозара Милетића.